

dr. Vasa Jovanovič, izenačenje zakonov,
dr. Milan Srškič, pravda.

Poljedelstvo in socialna politika sta ostali nezasedeni. Prvi resort zastopa dr. Vasa Jovanovič, drugi pa Milan Simonovič.

Ta nova vlada je zelo zanimiva. Pred vsem je važno to, da je general postal — železniški minister. Druga zanimivost pa je, da sta dve ministrstvi ostali nezasedeni. Tudi to je zanimivo, da je vojno ministrstvo revzel general Hadžič, to je kraljev zaupnik, to je tisti minister, ki ga je kralj poslal v Davidovič-Koroščevo vlado in ga je odpoklical, pa je padla Davidovič-Koroščevo vlada. Iz vlade je odpadel tudi Pucelj — torej ni zdaj prav nobenega Slovenca v vladi. Za ministra pa sta prišla Pavle Radič in inž. Košutič, Radičeva porodica. Izostal je dr. Ninčič, dosedanji dolgoletni zunanji minister, nadomestil ga je dr. Perič.

Nova vlada — kratka vlada.

Novi vladi pripisujejo prav kratko življenje. Obstojala bi naj le za čas katoliškega in pravoslavnega Božiča, ki je 14 dni za katoliškim, ker bi bili prazniki bolj žalostni, če bi ne bilo vlade. Oblastne volitve bodo prinesle padeč sedanje vlade, ako se ne izpopolni.

Naša država — SH, brez S.

Radikali in radičevci mislijo, da je naša država le SH. Toda vedeti morajo, da poslednji S ni poslednji in hoče in bo dosegel — v svoji državi svojo pravico kljub vsem spletkam.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italija — oborožena do zob. Mussolini hoče na vsak način se prav dobro pripraviti, da bi z orožjem osvojil Balkan, če ga z zvižajnimi mrežami, ki jih je nad njim razpel, ne bi mogel. Oboroževanje v italijanski armadi naglo napreduje. Italija pa pri tem leze v dolgove. In če Mussolini pade, tedaj bo orožja za medsebojno klanje dovolj.

Papež zoper lašiste. Katoliški Cerkev nasprotni časopisi, tudi slovenski seveda, radi poročajo, da katoliška Cerkev, posebno še papež soglašajo z Mussolinijem, ga celo podpirajo. Ti lažnjivci so sedaj razkrinkani, ko je papež javno obsodil fašizem in njegovo nasilje. Zdaj bodo pa ti listi zopet pisali, da papež — hujska in da je protidržaven element.

Angleška bi rada takoj izrabila spor med Nemčijo in Francijo, da bi Nemčijo privabila na svojo stran. Angleška se boji, da bi zveza med tema državama zmanjšala njen vpliv v Evropi.

V vsako hišo, Slovenski Gospodar!

Naročnina za leto 1927 znaša:

za celo leto 32 Din,
za pol leta 16 Din,
za četrt leta 8 Din.

Naročite po dopisnici, zahtevajte položnice, pripišite pri naročilu: dosedanji (star) ali nov naročnik!

Ta teden pa moramo nekaj storiti za razširjenje »Slovenskega Gospodarja«!

Volilci SLS!

Povsod v mariborski oblasti je naša škrinjica

1.

le za mesto Maribor je 2.

! druga!

Revolucija na Litvanskem se še nadaljuje in razmere še niso urejene. Bati se je ponovnih medsebojnih sporov.

Francija in Nemčija — sprti? V zasedenem nemškem ozemlju je neki 24letni francoski častnik neko nemško družbo na cesti z bičem pretepel in enega ustrelil. Iz tega dogodka se je skoroda izcimil spor med Francijo in Nemčijo. Upati pa je, da taki posamezni slučajji ne bodo ovira za napredovanje končnega pobotanja med Nemčijo in Francijo.

Slovaki v Čehoslovaški dobijo — avtonomijo. Slovaki so se dolgo časa borili za avtonomijo. Konečno je češki narod svojemu bratskemu slovaškemu narodu to priznal in Slovaki so šli v vlado. In ta vlada dela in država procvita. Naši Srbi se gredo radi h Čehom učiti, naj se gredo tudi v tem!

Pospeševanje živinoreje in oblastne samouprave.

V področje samoupravnih oblastnih uprav spada po ustavi skrb za pospeševanje oblastnih pridobitnih interesov: poljedelstva, živinoreje, vinogradništva, sadjarstva, gozdarstva, rečnega in jezerskega ribarstva, lova kakor tudi za tehnične kmetijske izboljšave.

Danes hočemo govoriti o tem, kako možnost razvoja bo imela živinoreja v Sloveniji potem, ko bo prišla iz državne uprave v oblastno samoupravo.

Ako bodo oblastne samouprave vsaj približno odgovarjale prejšnjim deželnim odborom, bo to stvari le v korist.

Saj smo videli, kako so iz državnega proračuna leto za letom zginjale važne postavke — še nekoliko, ne roke bi nam bile popolnoma vezane. Posebno od aprila 1926, odkar je stopil v veljavo popolnoma centraliziran državni proračun, je vsako pametno delovanje bilo popolnoma onemogočeno.

sila ter jo odnesle počasnih korakov, pojoč novo mrtvaško pesem. David se je sklonil k Munru, rekoč: »Zemske ostanke tvojega otroka neso pokopat. Pojdimo za njimi, da po krščansko pomolimo na njenem grobu.«

Munro se je vzdramil iz otopenosti, naglo vstal in je sledil pogrebu z držanjem vojaka, a z žalostnim obrazom potrtega očeta. Ko so vsi odšli, so se Delavari zopet ustopili okrog Unkasa.

Z mladimi smrekami porastel griček je bil izbran za Korino grobišče. Deklice so spustile odprto, iz brezove skorje napravljeno krsto v jamo in nametali nanjo prsti, listja in mladik. Nazadnje so jo popolnoma zasule s prstjo. David je končal ganljivo priprosti obred z resnobnim psalmom, ki so ga Indijanke poslušale s spoštljivo pozornostjo. Munro se je odkril in je stal s sklenjenimi rokami ob grobu svojega otroka. Ko je bilo petje končano, je še poprosil kraj njega stoječega Sokola, naj se v njegovem imenu zahvali deklicam za sočutje, ki so ga izkazovale njegovim hčerki.

V tem pa mu je francoski častnik roko položil na ramo in pokazal na četvorico mladih Indijancev, ki so nosili skrbno zagnjeno nosilnico.

»Pripravljen sem, gospod!« je rekel Munro nato. »Čas je, da odidemo.«

Tudi Heyward se je že pripravljal k odhodu. Medtem, ko so drugi zasedali konje, je še enkrat Sokolu stisnil roko in ga spomnil obljube, da ga pozneje obišče v angleški armadi. Potem je skočil v sedlo in zajahal ob nosilnico, iz katere je prihajalo Elize pritačevanje ihtenje. Kmalu potem so bili vsi belokožci razen Sokola izginili v temnem gozdu.

Dolgo je še trajala prijateljska zveza, ki je priproste otroke divjine družila s tuji v skupni nesreči. Še dolgo let je bila med Indijanci ohranjena povest o beli deklici in mladem Mohikancu.

Od Sokola, ki je bil še nadalje posredovalec med njimi in civiliziranim svetom, so zvedeli, da je Siva glava kmalu odšel k svojim očetom in da je Odprta roka njegovo hčer Elizo spravil v naselbino bledoličnikov, kjer se je kot njegova žena po tolikem trpljenju zopet naučila srečnega smehljanja. —

Omenjam samo, da je za pospeševanje živinoreje bilo v državnem proračunu za leto 1926-27 brisana vsota okoli tri in pol milijona dinarjev, to je približno polovica cele vsote, ki je bila do tedaj za pospeševanje živinoreje v celi državi na razpolago. Težave vsled takega nepremišljenega brisanja se bodo jasno šele pokazale, ko ne bo sredstev za licencovanje bikov, za preskrbo plemenjakov vseh vrst, za razstave in podrobno delo v živinorejskih organizacijah. Pri pomanjkanju sredstev odreče vsak program in najlepše smernice obledijo!

Pri vsaki pospeševalni akciji mora biti gotova stalnost. Mislim, da se bodo v oblastni skupščini našli pametni in dobromiselnosti poslanci, ki bodo priznali potrebo kontinuitete dela in za pospeševanje živinoreje dovoljevali stalne in gotove prispevke.

Treba bo skrbeti za prispevke k nabavi dobrih plemenskih bikov, mrjascev, ovnov in petelinov. Kot najvažnejša akcija pospeševanja mora ostati licencovanje (plemenska odbira) plemenjakov in redno obdarovanje najboljših komadov ob tej priliki. — Razen splošnih ogledov goveje živine, ki se naj vršijo načelno vsako tretje leto v vsakem srezu, naj se vršijo pri dobro delujočih živinorejskih zadrugah in živinorejskih odsekih vsako leto ogledi izbranega plemenskega materiala.

Kot glavno podlago zboljšanja je smatrati ureditev gnojil in gnojilnih jam ter hlevov in bo razven dovoljnih sredstev tudi skrbeti za zadostno propagando v tem smislu. Delovati bo nadalje za izboljšanje pridelovanja krme (umetni travniki, gnojenje, drenažiranje in namakanje naravnih travnikov).

Prav posebno bo treba podpirati domače rejsko delo s tem, da se s spriemnimi prispevki organizirajo domača rejska središča v obliki rejskih zadrug, društev, živinorejskih odsekov, kjer se bodo vzgajali potrebni plemenjaki. Le lastno delo bo rodilo stalne uspehe. Mnogo dobrega se je že dosedaj na tej poti doseglo, ko smo bili navezani le na dobro voljo in uvidevnost večjih živinorejcev, vendar bodo pa uspehi lahko postali sijajni, če bodo dovoljna sredstva na razpolago.

Potrebne bi bile zadruge za vnovčenje in zavarovanje živine. Te in še mnogo drugih stvari bo treba z veliko ljubeznijo vzeti v roke. Če se to ne zgodi, nam vsi naši od navedenih dobrih predpogoji za uspevanje živinoreje ne bodo pomagali veliko. Pri naših maloposredniških razmerah je pobuda v obliki nagrade potrebna, seveda se morajo prilike toliko razumevati, da se take nagrade dovoljujejo le tam, kjer so zaslužene.

In to je ravno prednost samouprave, da o načinu pospeševanja odločujejo osebe, ki poznajo potrebe naroda in ki vsled tega lahko delo usmerijo tako, da bo res imelo uspeh.

Danes, pri centraliziranem državnem proračunu, smo popolnoma odvisni od umevanja posameznih načelnikov v ministrstvu, ki delijo milost in nemilost po svojem razumevanju ne pa po resnični potrebi. Za stvari, ki so jasne kot beli dan, moraš moledovati, razkladati in prositi, a nazadnje nisi dosegel ničesar. Na ta način se smoteno delo uničuje, moči se izrabljajo v nepotrebnih prošnjah in predlogih in nad vse zamotanih obračunih.

Vse to nepotrebno delo bi pri samoupravah odpadlo in strokovne moči bi se izrabljale za strokovno delo.

Za pravo udejstvovanje oblastnih samouprav pa so potrebna dovoljna sredstva. Prvo bo torej to, da se vse prejšnje deželne doklade, ki jih sedaj pobira država, izločijo in odstopijo oblastnim samoupravam in pa to, da bodo takoj spočetka na razpolago dovoljni denarni viri.

Ako bodo izpolnjeni ti pogoji, se za bodočnost oblastnih samouprav ni bati, nasprotno, začelo bo lepo tekmovanje med posameznimi gospodarskimi panogami. Upajmo, da bo pri tem tudi razvoj naše živinoreje prišel do one višine, ki ji po njeni važnosti po vsej pravici gre!

M. E.

Ko se je bil Sokol poslovil od odhajajočih prijateljev in se vrnil k Unkasu, je prišel še o pravem času, da se je še enkrat ozrl nanj, predno so ga oblekli v zadnjo njegovo obleko iz kozuhovine. Potem so ga slovesno odnesli h grobu in ga spustili v jamo z obrazom, obrnjenim proti vzhajajočemu soncu. Bojno orožje in lovsko orodje so mu dali na daljno pot, v brezovi skorji, ki je krila njegovo truplo, pa so pustili odprto, da bo njegov duh imel prostora, kadar se bo hotel vrniti v mrtvo truplo.

Se enkrat so se vsi pogrebniki ozrli v Čingagoka. Pričakovali so od njega, da bo izpregovoril. Mohikanec je uganil željo svojih bratov, dvignil resni obraz, živo pogledal naokrog in rekel:

»Zakaj žalujete moji bratje? Zakaj plakajo moje hčerke? Ker je odšel mlad vojščak lovit v srečnih gozdih? Ker je poglavar častno končal pot svojega življenja? Dober je bil, vesten in pogumen je bil. Manito potrebuje takega vojščaka, zato ga je poklical k sebi. Jaz sem samo še suho deblo, ki so mu odsekane korenine in veje. Moj rod je pregnan od bregov slanega jezera in s hribov delavarskih. Sam sem ostal —«

»Ne«, mu je Sokol segel v besedo. »Nisi sam, Kača. Različne barve sva, a Bog je odložil, da hodiva ista pota. Kakor ti, tudi jaz nimam sorodnikov in skoro da tudi ne domovine. Tudi jaz sem Unkasa ljubil kot sina, nikdar ga ne pozabim. Zapustil naju je za nekaj časa, Kača, a ti nisi sam!«

Ginjen je Čingagok prijatelja prijel za roko. Solze vojščakov so rosile svežo prst kot rahle deževne kapljice.

Nastal je slovesen molk, dokler Tamenund ni še enkrat dvignil glasu in rekel:

»Dosti je! Pojdite, otroci Lenapov, jeza Manita še ni otlačena. Čemu bi Tamenund še hodil po zemlji? Predolgo je trajal moj dan. Ko je bilo jutro, sem videl svoj narod močan in srečen, a zdaj, ko se bliža noč, sem moral gledati, kako ste položili v grob Unkasa, zadnjega Mohikanca.«

(Konec.)